

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 87.

JOLIET, ILLINOIS. 28. SEPTEMBRA 1915

LETNIK XXIV.

Zavezniki na zapadu ljuto napadajo Nemce.

Francozi in Angleži napredovali na raznih točkah ob zapadni fronti, ujeli nad 20,000 neranjenih Nemcov in zaplenili dvaintrideset velikih topov.

Boji na Tirolskem. Ob Soči mir.

Na vzhodni fronti se Rusi hudo upirajo zmagovitim Avstro-Nemcem.

Geneva, 23. sept. — Novica je do spela v Romanshorn, Švica, da je bilo desno krilo kraljevske palače v Stuttgatu zelo poškodovano pri včerajšnjem napadu po zavezniških zrakoplovem. Ena bomba je razpoknila v salono. Znano je, da je bilo več človekov kraljevske obitelji v palaci.

Francoški zrakoplovi so bombardirali tudi Zeppelinovo tvornico v Friedrichshafen.

Berlin, 23. sept. — Štiri francoški zrakoplovi so bili zbiti po nemških četah, ko so pluli čez nemške linije.

Topniški boji.

Berlin, 24. sept. — Danes izdano uradno naznanilo iz nemškega vojnega glavnega stana pravi, da se je delavnost topništva in zrakoplovcev včeraj pomnožila ob celi fronti.

London, 24. sept. — Štiri nadaljnje angleške trgovinske ladje so bile pogrenjene po nemških podmorskih čolnih, namreč "Hesione", "Chancellor", "Urbino" in "Anglo-Colombian".

Prestolonasledniku na pomoč.

Geneva, 24. sept. — Vests je dospeval v Basel, da je nemški prestolonaslednik prejel od 30,000 do 40,000 pomognih vojakov v Argonski gozd med zadnjimi desetimi dnevi. Poslanih mu je bilo tudi več baterij lahkih in težkih topov.

Velike pridobitve zaveznikov.

London, 25. sept. — Angleži, Francozi in Belgiji so pričeli svoje dolgo pričakovano ofenzivno kretanje na zapadu, od morske brežine do vzhodnih Argonov.

London, 26. sept. — Ljuti napadi na nemške linije v zadnjih štirinajstih urah so uspeli v največjih pridobitvah za zavezničke, odkar so se nemške čete ustavile v zakopih po umiku od reke Marne pred letom dni.

Prdrli so zaveznički na raznih točkah ob fronti. Skupni obseg zavzetih zavzetih bi bil petindvajset milj dolg in od ene do pet milj globok.

Ujetih je bilo več nego 20,000 neranjenih Nemcov. Francozi so ujeli 16,000, všeči 200 častnikov, in An-

gleži so ujeli število drugih. Nemške izgube na usmrčenih in ranjenih so bile velike, v tem se poročila strinjajo.

Zaplenjene so bile ogromne množiče vojnih zalog. Francozi so zaplenili štiriindvajset topov velikega kalibra, a Britanci osem velikih topov in mnogo strojnih pušk.

Z laškega bojišča.

Dunaj, 22. sept. (čez London, 23. sept.) — Državno vojno ministrstvo je danes objavilo sledenje poročilo:

"Italijansko bojišče: Proti severnemu odseku Lafrauma visoke planote je sovražna pehotna pred svitom živahnega streljala več ur, ne da bi kaj dosegl.

"V Dolomitskem odseku je sovražno topništvo pomnožilo svojo delavnost. Splošni položaj je ostal neizpremenjen."

Boji ob tirolski fronti.

Dunaj, 25. sept. — Vrhovno vojno vodstvo je danes objavilo sledenje poročilo:

"Ob tirolski zapadni fronti je naš topništvo začelo streljati na sovražne postojanke v odseku gore Ortler. Sovražen oddelek, ki je prodrl v dolino Cedeh, je bil prisiljen k neglemu begu v Santo Caterino. Drugi sovražni oddelki so bili izgnani iz njih postojank zapadno od Koenigspitze. Vzhodno od zgornje doline Doane so naši lovci ocistili Cimo Latolo sovražnika.

"Ob dolomitski fronti se je več sovražnih napadov popolnoma izjavljeno. Posebno težke izgube so imeli pri tem alpini.

"Ob koroški fronti in na območju ozemlja se ni pripetilo nič važnega. Zapadno od Ronkov je razpoknil iatiški privezan balon."

Z ruskega bojišča.

Dunaj, 22. sept. (čez London, 23. sept.) — Državno vojno ministrstvo je danes objavilo sledenje poročilo:

"Rusko bojišče: V vzhodni Galiciji

in v Volhinijski je položaj ostal neizpremenjen.

"Ponekod na fronti ob Ikvji je prišlo do hudih topniških bojev. Posamni poskusi sovražnikov, prekoraciti reko, so se izjavili pod strelnjanjem naših baterij.

"Na Litvanskem bojujoče se avstro-ogrške čete so prodile sovražne postojanke v odseku Novojam. Ujeli smo nad 900 mož in zaplenili tri strojne puške."

Boj za Dvinsk.

London, 23. sept. — Rusi na severnem koncu svoje linije so zopet preprečili, da bi marsal von Hindenburg dospel do reke Dvine zapadno od Lennewade, kjer se je v drugič začela bitka, ter se trdrovratno borijo dalje dolni ob reki zapadno od Dvinska, kjer so Nemci, kakor naznajajo, predrijeti njih postojanke.

Jugovzhodno od Vilne se ruske zadnje straže, ki so omogočile utek glavnim armadam iz nemške pasti pri Vilni, sedaj umikajo, pri čemer so pustile nekaj ujetnikov v nemških rokah.

Bavarski princ Leopold je nekoliko napredoval, ali marsal Mackensen je v njegovi avstrijski tovarisi na jugu so zaustavljeni in ponekod jih ruski general Ivanov potiska še dalje nazaj.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 23. sept. — Uradno naznanilo danes popoldne:

"Armadna skupina maršala von Hindenburga: Zapadno od Lennewade ob reki Dvini, kakih trideset milj jugovzhodno od Rige, se bitka še ni končala. Med našimi protinapadi smo včeraj ujeli 150 mož."

"Zapadno od Dvinska smo predrijeti ruske prednje postojanke. Sedemnajst častnikov, 2105 mož in štiri strojne puške so prišle v nase roke. Protinapadi proti linijam, ki smo jih zavzeli jugozapadno od Dvinska, so bili odbiti. Odpor sovražnikov v okrožju med postojanko severno od Osmjane in vzhodno od Subodnikov ob Gavji je bil zlomljen. Naše čete sledi umikajočega se sovražnika, ki je pustil več nego 1,000 mož v naših rokah. Na desnem krilu se boj nadaljuje severno od Novogrodeka."

"Armadna skupina bavarskega princa Leopolda: Ruska postojanka zapadno od Valovke je bila zavzeta. Ujeli smo tri častnike in 380 mož ter zaplenili dve strojne puški."

"Armadna skupina maršala von Mackensen: Bojevanje se nadaljuje

severovzhodno in vzhodno od Logiščina."

Nemške izgube velike.

Petrograd, 23. sept. — Ruska vojska oblastva smatrajo umeknute iz težavnega položaja blizu Vilne, kjer je bila nekaj časa resno ogrožena velika armada, za dejansko dovršeno. Trdijo tudi, da so Nemci izgubili do 250,000 mož v svojih zadnjih podjetjih v tej krajini.

Ruski častniki priznavajo, da je nova fronta vzhodno od Vilne skrivljena in ponekod pretrgana. Krajinu vzhodno od Lide in južno od Molodečna je pretrzana po premnogih rečicah. Te ovirajo nemško prodiranje.

Rusi misijo, da nameravajo Nemci dirko za prekoracanje reke Berezine, zlasti pri Borisovu, osemnajtrideset milj severovzhodno od Minska, kjer je Napoleonova zadeba usoda leta 1812.

Bolničnice Rdečega križa so zapustile Vilno v dobrem redu.

Nemci počasi prodirajo.

London, 24. sept. — Vojska podjetja na vzhodni fronti so zopet na staru stopnji počasnega nemškega prodiranja nasproti nedavnu naglemu napadu vpadnikov.

V središču se Rusi še umikajo, dokler na severu marsal von Hindenburg napreduje s svojo ofenzivo proti Dvinskemu, dasi mnogo počasnej nego prej, ker Rusi utrujejo svoj odporn. Vzhodno od Vilne Nemci priznavajo začasno zaustavo, med katero so izgubili topov na Ruse.

Na jugu so videti Avstrijci nezmožni, da bi zaustavili rusko prodiranje.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 24. sept. — Maršal von Hindenburg je dalje prodrl v svojih prizdevah, zavzeti rusko utrjeno mesto Dvinsk. Nemško uradno naznanilo pravi danes, da je bilo z naskokom vzetih več nadaljnjih ruskih postojank, brančetih mesta severovzhodno od Smeline.

Dalej južno Nemci napredujejo in so prekoracili linijo Soljolsani-Trbilje-Novogrodek. Močni ruski napadi so prisili maršala von Mackensena, da se je umaknil za Oginski kanal in včasino opustil svoje poskuse, dopreti do zeleznic Vilna-Rovno. Rusi poskušajo ob strani zajeti von Mackensejni krili.

Rusko uradno naznanilo.

Petrograd, 24. sept. — Sijajne zmagane na obeh koncih dolge bojne fronte so bile naznajene danes v uradnih brzopisih tamoznega položaja izvadnikov v Sofiji in v drugih glavnih mestih balkanskih dežel, še vedno ni rešena. Glede "pravih naših kralja" Ferdinandina in njegovih svetovavcev v Sofiji je v tukajšnjih vladnih krogih še vedno največja negotovost. Ali se je mobilizacija že začela, tudi še vedno povedati z gotovijo. V neki brzopis iz Aten je bilo celo rečeno, da je bilo povelje za mobilizacijo "preklicano ali vsaj odloženo".

Kar sinemo smatrati za nekoliko govorito, je pa okolnost, da se zastopniki zaveznikov v Sofiji in v drugih glavnih mestih balkanskih dežel še vedno niso moč truditi, zopet oživiti balkansko ligo in "na ta način preprečiti bratomornje vojno med Rumunijo, Bolgarijo, Grško in Srbijsko". Te diplomatske prizadeve pa zadevajo ob znaten težave, ker je bolgarska vlada vkljub nasprotovanju nekaterih strank, videti odločno, nadaljevati svojo doseganjo politiko.

Kaj nameravajo Bolgari, ni znano.

Kakor naznanja Bolgarija, je svojo armado mobilizirala v zaščito narodnih koristi.

Macedonijo hoče nazaj.

Avtstrijsko topništvo obstrejuje srbske postojanke pri Beogradu.

Dunaj, 22. sept. (čez London, 23. sept.) — Državno vojno ministrstvo je danes objavilo sledenje poročilo:

"Srbsko bojišče: Ob Savi in ob Drini so bili zaznamovati topniški boji in neznačne pehotne praske. Požarevac in Gradište smo obstreljivali. Črnomorsko topništvo je bombardiralo Teodo (?)."

Razširjen topniški boj.

Avtstrijski glavni stan, 22. sept. (čez London, 23. sept.) — Tudi v verodoljapnem kotu srbske meje, v odseku Mačve, ki je tvoril v zadnji jeseni priorišče težkih bojev, je začelo topništvo nemških zaveznikov hudo obstreljevati sovražne postojanke.

S tem so nemške in avstro-ogrške baterije razširile obstreljevanje sovražnih postojank na vso mejo.

Balkanska zagonetka.

London, 23. sept. — "Zagonetka na Balkanu", kakor imenjuje londonško časopisje tamoznji položaj iz zadnjih odkritij in bolgarske mobilizacije, še vedno ni rešena. Glede "pravih naših kralja" Ferdinandina in njegovih svetovavcev v Sofiji je v tukajšnjih vladnih krogih še vedno največja negotovost. Ali se je mobilizacija že začela, tudi še vedno povedati z gotovijo. V neki brzopis iz Aten je bilo celo rečeno, da je bilo povelje za mobilizacijo "preklicano ali vsaj odloženo".

Rusija zaščitnica.

S poskusom, napraviti si pot skozi Srbijo in skozi eno nevravnih dežel do Egejskega morja, sta osrednji velevlasti že pričeli. Ker pa se Rusija v Galiciji in Volhiniji uspešno upira, vendar misijo, da se bodo balkanske dežele obotavljale, podjeti kaj, kar "ne bi odgovarjalo željam njih velike sosede in zaščitnici".

Bolgarsko oboroževanje.

Geneva, 23. sept. (čez Pariz). — Tristo bolgarskih rezervnih častnikov in rezervnikov se odpreje jutri s poslovom vkljub nasprotovanju nekaterih strank, videti odločno, nadaljevati svojo doseganjo politiko.

London, 23. sept. — Kralj Ferdinand je sčasoma podpisal nov mobilizacijski odlok, ki sklicuje k bolgarskim zastavam sedemnajtrideset razredov rezervnih čet, všeči vse moške v deželi v starosti od 18 do 45 leta.

Bolgarska vlada je danes naznani, da se z ozirom na negotovo stanje položaja ne bodo več izdajali popotni listi osebam, ki hočajo popotovati v inozemstvo.

Nadalje je bolgarska vlada prepovedala izvoz živil, goriva, olja, kovin in volne.

Glasilo bivšega prvega ministra Gecova, ki igra odlično ulogo v krogih Rusije prijazne opozicije, je danes pozvalo opozicijo, naj podpira vlado. Ministrski predsednik Radošlav upa na brzo poravnavo vseh strankarskih nasprotij.

800,000 vojakov proti Srbiji.

Niš, Srbija, čez Pariz, 23. sept. — Iz najboljšega tukajšnjega vira je doznati, da je 800,000 nemških vojakov na razpolaganje za poskus, izsiliti prehod skozi Srbijo. V Nišu čutijo, da se ta poskus podjame, dasi ni znano, kdaj.

Dosedanja podjetja kažejo, da Nemci izsledujejo srbske postojanke.

Doseči se čete zbirajo za borbo, ki je videti neizogibna, se zdi, da se nemški naval na Srbijo odlaša, dokler se ne ugotovi namera Bolgarije.

Grška mobilizacija.

London, 24. sept. — Zaporedom se so oglašili danes v uradu

Amerikanski Slovenec

Ustanovljeni l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Incorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembah bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo
POLEG NOVEGA TUDI STARINASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SKLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselj.

Joliet, Ill., 27. sept. — Za naš cerkevni "fair", ki se prirede meseča novembra in sicer prve tri nedelje in na Zahvalni dan v prostorih stare šole sv. Jožefa, se pripravlja celo župnija s čimdalje večjim zanimanjem. Kakor čujemo, bodo vrli slovenski litarji (molderji), zaposleni v litarji za peči, kupili krasno peč in jo darovali za naš "fair". Peč bo razstavljena na ogled v oknu g. Jos. Sitarjeve prodajalnice. Več o tem prihodnjie.

Slovensko Narodno Društvo, čigar namen je pribrejati zabavne večere, itd., se je ustanovilo v našem mestu 18. sept.

Smrtna kosa. Umrl je v bolnišnici sv. Jožefa v petek zjutraj John Gaspar, rodom Hrvat, stanjujoč na 610 N. Broadway. Pogreb se je vršil včeraj popoldne na hrvatskem pokopališču.

Dr. M. J. Ivec se je odpeljal v četrtek zvečer v Cleveland, O., na konvencijo N. H. Z., ki je bila otvorjena že dne 13. sept., kakor smo poročali. Ali se dr. Ivec povrne v Joliet kot vrhovni zdravnik N. H. Z., še ne vemo.

Nečisto mleko. Člani državnega zdravstvenega odbora so dognali, da je tečaj mlekarjev, ki prodajajo joljetškim gospodinjam nečisto mleko. V sledi tega se uvede strogo nadzorstvo vseh mlekarjev, ki prodajajo mleko za rabo v Jolietu.

Nova okrajna bolnišnica. V seji okrajnega odbora supervisorjev dne 22. t. m. je bila sprejeta kompromisna predloga za novo okrajno bolnišnico, ki se ima zgraditi na okrajni farmi ob cesti v Troy. Predlogo so posebno podpirali supervisorji Faulkner, Metzger in Alex. F. Ross (foreman v tiskarni Am. Sl.). Nova bolnišnica, imenovana "Will county Detention Hospital", bo namenjena v prvi vrsti za oskrbo bolnikov z natezljivimi boleznjimi.

"Chicken Joe". Septemberska velika porota okraja Will je pričela zadnji teden zaslijanjem prič v slučaju pokojne gospe Allen, soproge bivšega ravnatelja kazničnice, g. Edmund M. Allen, ki je bila dne 20. junij, najdena na smrt zgorela v svojem stanovanju v državni kaznični. V sredo je bil zaslijan g. E. M. Allen, ki je izjavil, da je "Chicken Joe" Campbell, ki je obtožen umora gospe Allenove, laživec. Zaslijanih je bilo do danes še več drugih prič.

Avtomobil je lepa stvar, zavarna in koristna, če je v pravih rokah; a le

prevečkrat pride v nespretnе roke in potem se rada primeri nesreča. V bolnišnici sv. Jožefa leži neka gospa E. McTee, še dva tedna poročena, ki je bila v soboto popoldne na N. Collins streetu povožena po avtomobilu, ki ga je gonila neka gospodična. Povožena gospa je bila tako hudo poškodovana, da je njeno okrevanje še vedno dvomno.

Nad \$1,600 za Silver Cross-bolnišnico so nabrale gospodične v soboto, ko je bil tozadenvi "tag day".

Bradley, Ill., 20. sept. — Cenjeni g. ur. A. S! Priloženo Vam pošljem naročnino; da Vam nisem preje poslat, je vrok, da sem bil od doma. Dne 10. m. m. sem dobil poziv od zvezinega maršala iz Danville, Ill., da sem postavno izbran za porotnika in da moram biti dne 7. sept. ob poldrugi urri navzoč v državni sodni dvorani v Danville, Ill., kjer se ima vršiti obravnavna proti tožencem, kateri so na eden ali drugi način kršili postave Strica Sama. Klerk Hitch nas je zval po imenu in sodnici Francis M. Wright nam je naznamnil, da moramo v jutro ob 9. uri biti navzoči v dvorani.

Tožencev je bilo precejšnje število, tudi dosti črnec med njimi in 2 ženskami, kateri so bili "indicted by the grand jury".

Največ jih je bilo iz suhih okrajev, katerih obtožba se je glasila, da so prodajali whisky brez licence ali postavneg dovoljenja. Sodnik je vsega posebej vprašal, ali se čuti krivega ali ne. Večina je pripoznala in obsoša se je glasila: \$100 globe in stroške ali pa 30 dni zapora. Oni pa, katerih izjava se je glasila, da niso krivi, so bili postavljeni pred porot in priče zaslisan. Večina teh je bilo tudi od porotnikov spoznanih krimiv in kazneni ravno ista; le v treh slučajih so bili spoznani nekrivimi, ker so bili dokazani pomanjkljivi. Priče so bili načadno tajni redarji (detektivi), kateri so dobro plačani za tak posel, dobjivo po \$5.00 na dan in še stroške povrh. Rojaki, pozor, da vas kdo ne zatoži, da ste bootlegarji! Kazen je precej občutna.

Tudi dva Avstrije sta bila tožena, da sta v East St. Louisu vломila v karo v kradla koruza. (Po gorovtu sem si spoznal, da sta Slovenci.) Sodnik je vprašal, ali se čutita kriva. Odgovorila sta, da ne. Pozvali so priče in dokazalo se je, da je glavni krivec ušel. Njima niso mogli dokazati, da sta onadvila v karo. Porotniki so ji spoznali za nekriva in sodnik ju je nerad izpustil in grajal porotnik. (Med porotniki je bilo precej Nemcev in so se izrazili proti meni, da poznajo Avstrije kot dobre in pošte, kar je tudi res. Menda je tudi vplivalo način časopisje, v katerem se vedno berre, kako hrabro se bijejo na strani Nemci.) Naj si bo že to ali ono, veseli me pa, da sta prosta; v slučaju, da bi ju spoznali krivim, bi dobila najmanj 5 let.

Danville je precej lindo mesto. Tam je dom za stare vojake, katerih je do 2,300 tam. Ogledal sem vsa glavna poslopja, imajo vse v najlepšem redu in vse moderno urejeno. Posebno lepo in okusno opremljena je cerkev. Star vojak me vpraša, kako mi ugaja? Rekel sem, da izvrstno. "Pa nikar ne mislite, da je to državna last, samo gole stene, a drugo je naše," se je izrazil mož, kateri je bil ponosen, da so kat. vojaki tako lepo opremili cerkev.

Ko sem se peljal v severno stran mesta, sem mislil, da je precej velik park, hiše bolj redke, vse v senči koščnih dreves, travsa vsa enakomerno prisrtjena, kakor na boulevardu. Skoraj na koncu proge se kara ustavi in sprevidnik mi pove: "Tukaj je Cedar Ave." Jaz se oglasim pri prvi hiši in vprašam, če tu stanujejo Šebatovi? "Da," se je glasil odgovor, in vstopil sem. Bil sem vladljivo sprejet in dobro posrežen, za kar se jem iskreno zahvalil.

Slovencev v Danville ni veliko, par družin in nekaj samcev, a ti so prave slovenske korenine. Ob nedeljah, kadar se skupaj snidejo, zapojejo tako, da se vse trese, in nači mile narodne pesmi tako lepo done, da bi mislil, da sem kje doma na slovenski gradi.

Pozdravljeni, cenj. čitalitelji(ice) prijeljbenega lista A. S!

Math. Stefanich.

La Salle, Ill., 22. sept. — Kar sem naročnik na list Amer. Slovenec, sem v njem čital vedno lepih dopisov, ki so me že mnogokrat razveseli. Tudi me jako veseli nova jednota z imenom Družba sv. Družine v Jolietu, Ill., in se tudi ponosno razvija društvo sv. Družine št. 3 v La Salle, Ill. Tako sem se tudi jaz namenil vstopiti v to krasno društvo, ki je ponos tukajšnje slovenske naselbine, ter ga tudi vedno drugim priporočam, da naj vstopo v to društvo. Omenjeno društvo ima uradnike, da je lahko ponosno nanje, zategajeli so pa tudi članli složni, tako da je med njimi prava sloga.

Ker sem pa obenem bil tudi član društva sv. Marka št. 460 N. H. Z. in tudi predsednik, pa me so prav tajno suspendirali, ne da bi me bil kdo na to opozoril. To so storili samo trije modri rudeči pobarvani gospodje. Zdaj pa vas, rudeči pobarvani gospodje, kaj je pa z mojo bolniško podporo za dva tedna, ki sem upravičen do nje? Kaj pa z mojo vstopo, ki sem jo za društvo v gotovino posodil, nad šestdeset dol? Kaj me mislite še te srečo?

Avtomobil je lepa stvar, zavarna in koristna, če je v pravih rokah; a le

Zagotovim vas, vi rudeči gospodje, da ste s tem postavili društvo sv. Marka na rob propada. Torej pozor, rojaki v La Salle! Varujte se tacih društev, ki jih ne poznate. Le toliko časa si jin dobro došel, ko jin nosiš denar; tako pa v bolzejni potrebuješ pomoč, da pa suspendujejo. Sram vas budi, ručekarji! Tudi je še nam dobro v spominu, kako ste postopali z enim bolniščnim članom, ko je podlegel operaciji kile in reže komaj pri življenju ostal. Ko je nekoga dne gledal svojo soprogo, ki je z vodo napajala suho zemljo, ste mu zato hoteli vzetji bolniščko podporo. Torej tako: vaši bolniščki se gledati ne smejo! Ali to društvo ima nekaj dobrih članov, ki jih tačno vam ne dovolijo, da bi za vsa mal prestopek zgubil bolniščko podporo. Kaj pa bodete s tem novim predsednikom, ki vam ga je računovodja postavil? Saj še čitati ne zna! To se je doznašo na prvi seji, ko je vodil sej z narobe obrnjeno knjigo. Torej, ta bo spet za tebe, gospod računovodja!

Boste mi zoper imeli uradne knjige za 50 dol. navskriž, tako ko tisti čas, ko si imel predsednika, ki si mu bil ti posilen jerob. Tako ti je sobrat Jakob Juščič v obraz povedal. Pri vsem tem pa bojo eni ponosni nad novim predsednikom, češ zdaj pa imamo za predsednika enega debelega rudečega fijakarja, ki obenem ureduje neke nove vrste restavrant, ki je vedno dobro obiskan od samih posiljenih jerobov.

Konečno, preden končata moj dopis, pa pozdravljam vse nerudečne člane društva sv. Marka št. 460 N. H. Z.

Na svidenje dne 3. oktobra, to je prvo nedeljo v oktobru, v dvorani Josipa Vočanšček, na prvi cesti, in to po prvi sv. maši, ko ima društvo sv. Družine št. 3 spadajoče k glavnemu uradu Družbe sv. Družine v Joliet, Ill., svojo mesečno sejo, da se v obilnem številu udeležimo in tudi v to krasno društvo pristopimo.

Konečno pozdrav čitaljem Amer. Slovenca. Vi rudeči ocjetje društva sv. Marka pa — capito?

Martin Govbe, bivši predsednik društva sv. Marka.

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČ.

Očetovo pismo.

Črnovojnik B. N. iz fare T. na Gorjanskem je pisal svoji družini ljubezni pismo, ki zasušu, da pride v javnost:

Draga žena!

Bližajo se dnevi, ko bom moral iti pred sovražnikom; ne vem ravno kdaj, pa tudi ne vem, ali pridem kdaj nazaj ali ne. Zato Te prosim, uči lepo otročke delati, pa tudi moliti, kakor smo delali do zdaj ali pa š bolj. Molijo naj zame, moli pa tudi Ti, ker bo morala težka moja smrt, ne pa v tem, kje. Prosim Te pa, nikar preveč ne žaluj, ker žalost škoduje. Misli si, da je že božja volja tako. Odpusti mi vse, kar sem Te kdaj razrazil in tudi jaz Ti odpustim. Ako bo božja volja, se bova pa se videla.

Ljubi mi otroci!

Prosim Vas, lepo ubogajte mamino: spoštujejo jo in molite zanje in zame. Hodite radi v cerkev in pogostite prejemate svete zakramente. Pa pridite lepo poslušajte in spoštuje duhovnike. Pojdite vsako leto na Brezje, ker nimate dače, pa prosite Marijo, da Vam bo ona pomagala, da boste zmagali prav živeti. Ako boste Marijo prosili, da Vam bo Marija se raje pomagala. In pridno delajte po molitvi! Prosim Vas, nikar ne zanjujte manje, ne zdaj pa tudi ne pozneje v starosti ne, ker je že veliko trpelja z Vami, pa še bo, preden boste vse odrasli. Še enkrat Vam rečem: Živite po zapovedih božjih, da boste za meno v nebesa prišli. Pa berite večkrat to moje pismo, ki ga je še moja roka pisala; naredite si vsak svoj listek, pa večkrat ga preberete. Naj pride nad Vas blagoslov nebeskega Očeta in Sina in Svetega Duha in ljubi angeli naj Vas varujejo in vodijo po pravi poti v sveti raj! Z Bogom!

Zanimiv prizor iz II. goriške vojske. Strašna je bil aborda med Italijani in našimi četami v dneh od 18. do 28. julija. Manjkalo pa ni smislnih prizorov. Evo enega! Na večer 22. julija so naše čete priredile protisunek proti laškim postojankom zapadno od Kalavarje. Protisunek je uspel. Naši so se ustalili in zakopali v neposredni bližini laških strelskih jarkov. Tudi naš Toni se je nahajal tu v zakopu, še 30 metrov ne oddaljen od laškega zakopa.

Pričelo se je daniti. Toni straži. Gleda in gleja naprej. Menca si oči, a ne more verjeti. Počaka; zopet glede in buli in si menca oči. Konečno pa se mu izvije nehote in nenadoma iz "O, Gigi! — Tu sei qua?"

"Toni, anche tu qui?"

"O, Gigi! — Ti si tu?"

"Toni, tudi ti tu?"

Prijatelja sta se našla. Gigi in Toni sta službovala na nekem parniku v Trstu. Gigi je bil "cameriere", Toni

"fogista". To je bilo do izbruha vojske. Potem se nista videla več. Toni je bil avstrijski državljan in Hrvat (priimek mu je Novakovič). Gigi pa je bil laški podanik. Toni je moral odritiniti k vojakom v avstrijsko vojsko. Čeck nekaj mesecov je bil poklican tudi Gigi ter odšel v vojsko na Laško. Prijatelja sta bila dače, dača narazen. Kdo ve, če se bosta zopet videla.

In glej — našla sta se kot "sovražnika" na bojišču. Toni je spoznal svojega bivšega souslužbanca v laškem zakopu pred seboj! "Cameriere" in "fogista" sta si gledala iz oči v oči kot srdita sovražnika. Pa kri ni voda. Toni je v srcu začutil staro ljubezen...

"Vien qua, vien qua, caro Gigi!"

"Vegnemo tutti, soltanto non state tirare!"

"Non tiremo, no! Ma vien qua!"

"Pridi sem, pridi sem, dragi Gigi!"

"Pridemo vsi, samo nikar ne streljajte!"

"Ne bomo streljali, ne! Le pridi."

In Gigi se je

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Vstanovljena 29. novembra 1914.
Inkor. v drž. Ill. 14. maja 1915.

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, JEDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe
se naj posljejo na 1. porotnika.Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v kateremski-
bodi mestu države Illinois s 8. udi obogaja spola.D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Družtvu iz vseh krajev od
do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.IZPLAČUJE SMRTNINE \$250.00 ali \$500.00 dedičem umrlega člana
popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne
listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto \$100.00;
za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto \$250.00;

za izgubo ene roke nad zapestjem vsoto \$100.00;

za izgubo obeh rok nad zapestjem vsoto \$250.00;

za izgubo ene noge nad členkom vsoto \$100.00;

za izgubo obeh nog nad členki vsoto \$250.00;

za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00;

za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00;

za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsa-
ko delo.IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer
se izplača vsota \$50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za
enkratno operacijo na kili ali vtrganje m.Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, tem-
več razpiše gl. tajnik na vse člane(ice) primeren asesment kadar je treba iz-
plačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in
izplačila za operacije.Vsek član(ica) je deležen vseh dobrov in pravic (po dne 1. maja 1915), ki
ih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in
D. S. D. Poleg tega plačujejo Družta bolniško podporo.Člani(ice) plačajo sledenči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z
ozirom na vsoto zavarovalnine:

Za \$250.00:	Starost.	Asesment.	Razred.	Za \$500.00:	Starost.	Asesment.	Razred.
1.....16-20.....	18c	1.....	16-20.....	35c	2.....	20-25.....	40c
2.....20-25.....	20c	2.....	20-25.....	40c	3.....	25-30.....	45c
4.....30-35.....	23c	3.....	25-30.....	50c	5.....	30-35.....	55c
6.....35-40.....	25c	4.....	30-35.....	55c	7.....	40-45.....	63c
8.....45-50.....	28c	5.....	35-40.....	63c	9.....	45-50.....	75c
.....50-55.....	45c	6.....	40-45.....		7.....	45-50.....	

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Zahvala cesarjeva slov. romar-
jem. Na brzjavno izrečeno udanost-
no poklonitev udeležencev narodnega
romana je došla od presvetlega cesar-
ja sledenča brzojavka: Preblagorodne-
mu gospodu deželnemu glavarju dr.Sustersicu, Ljubljana, Schoenbrunn:
Nj. ces. in kr. apostolsko Veličanstvose najprisrenejše zahvaljuje na božji
poti Marije na Brezjah zbranim slo-
venskim romarjem za pobožne molitve
in za izraz zveste udanosti. Na naj-
višje povlej: baron Schiessl.— Cesarjev rojtni dan bojnega le-
ta 1915 se je povod praznoval s po-
sobnim veličjem in izredno iskrenos-
to. Vojaštvo je tekmovalo s civilnim
prebivalstvom, kako bi se dostojnej-
je primjerjene poveljal dan. 18. avgusta
Ljubljana je bila praznično okra-
šena; odlikovalo so se zlasti trgovine,
ki so svoje izložbe primerno oleplale
z okusnimi okrasiki cesarjeve podobe.Na predvečer je bilo vse mestno raz-
svetljeno. Grad je plaval v lučicah.
Vse ulice in trgi so bili polni občin-
skih spremstev velikancov. Vojna-
ška budnica je bila tudi v jutro
na cesarjev rojtni dan. Dopoldne ob-
devečer je bila vojaška maša v cerkvi
sv. Petra, ob desetih po pontifikalnu
sv. maša, ki jo je opravil knezoškof
dr. A. B. Jeglič. Cerkev je
bila odločeno samo za številno osobe-
nost uradništva in vojaštva. — Po
vsi vrsti uradništva in vojaštva. —
Po sv. maši se je izvršilo na magistra-
tu slovensko odkritje brambnega ščita
v zelenju in zirotam v vojni padlih mož.
Svetijanstveniki ljubljanski in nebot ob-
činstvo.— Toča je pobila v župniji Pod-
grad na Dolenjskem. Prizadete so va-
si: Grm, Konec, Pristava ter Vinavas.
Ubičeni so skoraj vsi pridelki; mnogo
koda je napravil tudi nalin. Ljudi
niso potro, ker se tudi prvega žita
vali — Nevilta s točo je pustošila 14.— Podkovanje in vsa druga in kovač-
ka stroko spadajoča dela so se izvršile
v podkovački šoli c. kr. kmetijki
družbe kranjske v Ljubljani na Spod-
njih Poljanah v polnem obsegu ves-
ča, odkar traja vojna in se vrse tudi
vnajprej ter so vse drugačne, temu na-sprotojajoče govorice neutemeljene in
brez vsake podlage.— Vojaški kurat g. Iv. Maračič je
postal divizijski župnik. Nahaja se pri
nasih ob Dunaju. Pred vojno je služ-
val kot vojaški duhovnik v Ljubljani.
— Kurat Rant je prevzel vodstvo voj-
nega superiorata pri neki armadi na
Rusko-Poljskem.— Odlok o nemškem jeziku pri drž-
avnih zelenjnicah so nekoliko omilili.
Ministrstvo ga je izdal zato, ker se
vojaštvo s predstojniki in načelniki
postaj za časa vojske po Galiciji ni
razumelo.— Duhovniški zasluzni križec II.
vrste na belordečem traku je dobil
voj. kurat v rezervni 5. domobranske-
ga pešpolka č. g. Leopold Tursič, pri-
deljen 27. domobranskemu pešpolku.— Smrtna kosa. V Ljubljani je 24.
avgusta nagloma umrl Anton Vadnal,
železniški poduradnik v pokolu, v sta-
rosti 71 let. — Umrla je v Ljubljani
na Stari poti 4. hčerka rodbine Zrim-
šek. Mici, po dolgem bolehanju. — V
Št. Vidu nad Vipavo je umrla Marija
Bajc, rojena Bratovž, sestra ljubljans-
kega trgovca Vida Bratovža.— Otrok se zadušil. V Podmolni-
ku, občina Dobrunje, je šla Neža Ja-
ger od doma in pustila svojega pet
mesecev starega sinčka v vozicu. De-
te je spalo. Ko se je vrnila, je našla
deti zadušeno. Najbrže se je v vo-
zičku samo obrnilo okrog in se zadu-
šilo.— Mrtvega so našli 74letnega ribi-
ča Antona Milavca iz Cerknice na se-
niku Josipa Žetka v Malem Marofu.
Zadela ga je kap.— V vodnjaku se je vstopila 8½ let
starca Franja Barbič, hči posestnika v
Šembrijah, v okraju Il. Bistrica.— Krompir je nabiral na njivi v
Spodnji Šiški neki 52letni dñnar iz
Vodmata. Zapazila ga je ženska, na-
kar je zbežal; kmalu se je izvedelo,
kdo je da.

ŠTAJARSKO

— Strelenje proti toči prepopovedano.
Vojni nadzorovalni urad v Gradcu je
prepopoval strelenje proti nevihtam,
da se tako vse vrste smodnika prihra-
nijo za vojaške potrebe.— Župnik umrl. Dne 8. avgusta je
po kratki bolezni umrl zlatomašnik in
vpokojeni župnik Josip Kunej v viso-
ki starosti 79 let. Pogreb se je ude-
liščilo 33 duhovnikov. Rajni je bil ro-
jen leta 1836 pri Sv. Petru pod Sv. go-
rami. V mašnici je bil posvečen 27.
julija 1862. Kaplano je na Kalobju,
v Rajhenburgu, v Smartnem na Po-
horju, v Zrečah, v Rusah, v Framu, pri
Sv. Urbanu, v Selnicu, v Kapelah in
pri Sv. Barbari pri Vurbergu. Leta
1874 je bil imenovan za provizorja v
Soboti, leta pozneje pa za kurata isto-
tarn, katero službo je opravljal do 1.
1883, ko je bil imenovan za župnika v
Gornji Ponikvi. Leta 1913 je stoli-
bil v pokoj. Nastanil se je v Šoštanju.— Devica Marija V Puščavi. Z ita-
lijanskoga bojišča se je ranjen
vratil Jernej Pavlič, učitelj v Leskovcu.
Radi hrabreg zadržanja pred sovra-
nikom je na bojišču bil od kadeta po-
višan v praporčaka ter zopet ob drugi
prilikli iz istega vzroka bil odlikovan s
srebrno hrabrostno srečino II. razre-
dā. V bojih za Dobrodoško planoto
mu je 21. julija kos granate presekal
lice pod levim očesom. Ker je tudi
dugač ves slab in izmučen, ostane ne-
kaj časa na dopustu v Mariboru. Pri-
povedoval je o junija naših sloven-
skih fantov v Dalmatinacev. Neki Dal-
matinec, ki je prišel ranjen v Ljubljano,
je prinesel seboj uho italijanskega
vojaka, katero mu je pri ročnem vpadu
odstranil odtigral, in prosil, da bi je smel
v spiritu shraniti kot spomin.— Hrvatski junak. V vojaški
bolnišnici v Ljubljani so operirali nekoga
težko ranjenega hrvatskega vojaka.
Operacija, ki je trajala pol ure, se je
končala s tem, da je zdravnik potegnil
vojaka iz stegna velik kos granate.
Bolestnik je pretrpel operacijo čisto
mirno, je odšel iz operacijske sobe
pojno: jo je odlikoval zlasti trgovine,
ki so svoje izložbe primerno oleplale
z okusnimi okrasiki cesarjeve podobe.— Uradnički samostan v Gorici je
med obstrelevanjem največ trpel.
Skoda znaša po izjavah očividev o-
krog 80.000 K. — Tako je tudi v prav-
mnogih drugih slučajih človekoljubno
delo laških kulturonoscev!— Vojak umrl. V Mariboru je u-
mril za ranami, ki jih je dobil na juž-
nem bojišču, črnovojnik Ivan Kosi z
Lešnic pri Ormožu.— Za vojake. Hranilno in posojil-
no društvo v Ptiju je darovalo 900 K,— Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 5. avg.
je umrl v 37. letu svoje starosti pose-
nik Fran Javšovec iz Kupetinc. Lani
ob času mobilizacije je moral odrijeti
k vojnikom. Tam se je hudo prehladi-
l in tega časa ni bil več zdrav. Pu-
stili so ga domov. Dobil je jetiko.
Rajni je bil zvest Slovenec, zapišu-
zeno in dva nedorastra otroka.— Sv. Miklavž pri Ormožu. Na se-
vernem bojišču je padel mladenič Mar-
tin Horvat iz Brebrovnika.— Sv. Marko nižje Ptuja. Iz naše
župnije je odšlo dosedaj 375 mož in
mladeničev na bojno polje. Med temi
jih je padlo že 14, ki so bili res naj-
boljši naši fantje. Dne 29. julija je
umrl v bolnišnici v Tarnovu Fran Ci-
gar iz Nove vasi, sin vornice "Ilrove"
državne. Bil je težko ranjen od šrap-
nela v desno roko in za rano umrl. Bil
torej, kar je počasno pretrpel, pošten,
odprt in vesel. Star je bil še 19 let.— Laporje pri Slov. Bistrici. Pri-
šla je žalostno novica s severnega bo-
jišča, da je padel dne 22. junija kme-
čki sin Lovrenc Gumzej. Ni še do-
polnil 20 let. Padel je pri zavzetju
Ljova.— St. Ilj pri Velenju. Vsled težkih
ran, dobljenih na severnem bojišču je
umrl v bolnišnici v Stanislavi v Galiciji
posestnik Anton Cokan, star 38 let.
Rajni zapišuša vodo v šest nedorastih
otrok.— Ponikva ob Juž. žel. Umrl je 11.
avgusta Fran Podgoršek v 78. letu
svoje starosti. Rajni je bil večletnizupan in cerkveni ključar, bil je pa tu-
di skrbni gospodar za svoje otroke.
Leta 1899 je prepustil veleposestvo
svojemu sinu in druga dva otroka je
pa preskel tak, da gospodarja obna-
veva veleposestvo v Št. Jurju ob Juž. žel.— Duhovniške vesti. Nastavljeni
so naslednji novomašniki kot kaplani:
Karol Arlič v Št. Jurju ob Juž. žel., Karol
Guček v Muto, Konrad Arh v Ga-
licijo, Josip Jeraj v Celje, Alojzij Kosi v
Stari trgu, Matija Kreval na Remšnik,
Ivan

Ponižani in razžaljeni.

ROMAN V ŠTIRIH DELIH IN Z EPILOGOM.

Ruski spisal F. M. Dostoevskij.

Poslovenil Vladimir Levstik.

(Dalje.)

SEDMO POGLAVJE.

Hitel sem domov; besede Maslobujevo so me bile silno iznenadile. Bogekaj vse mi je rojilo po glavi... Kadar nalašč, me je doma pričakovalo nekaj, kar me je zadelo, liki udarec električnega stroja.

Ravno nasprotsi vrat hiše, v kateri sem stanoval, je stala svetilnica. Jeda sem stopil pod vrata, je planila ravno od svetilnice čudna postava proti meni, da sem nehote vzkliknil; živo bitje, preplašeno, drhteče in polbrezumno, se je kriceč oklenilo mojih rok. Groza me je obšla: bila je Neli.

"Neli! Kaj s teboj?" sem vzkliknil. "Kaj deš?"

"Tam, gori — sedi on — pri vas."

"Kdo? Pojditev; ne boj se, le pojdi z menoj."

"Nočem, nočem! Počakala bom, da odide — na hodnik... Nočem!"

Polo čudne slutnje sem se napotil v svoje stanovanje, odprl vrata in zagnadal kneza. Sedel je pri mizi in čital roman; vsaj knjiga je bila odprtta.

"Ivan Petrovič" je vzkliknil z veseljem. "Hvala Bogu, da ste se vendar že enkrat vrnil! Ravno sem hotel odtod, čakal sem vas že celo uro. Na nujno in iskreno prošinjo grofinje sem ji danes obljudil, da se nocoj pripeljem z vami. Tako me je prosila, tako rada bi vas spoznala! Ker ste mi že obljudili, sem sklenil, da se peljem po vas, predno se odpravite kam drugam; in vas povabim s seboj. Mislite si mojo žalost, ko pridem k vam in mi služabnica pove, da vas ni doma. Kaj naj storim? Dal sem častno besedo, da ne pridev brez vas; zato sem vas sklenil počakati in posedeti kako četrt ure. Toda tu imate četrt ure; odprl sem vaš roman in se začital. To je umotvor, Ivan Petrovič! Ljudje vas še vedno ne cenijo dovolj! Solze so mi stopile v oči, razjokal sem se, kar mi moja navada..."

"Torej hočete, da se peljem z vami?"

"Priznavam, da zdaj, — dasiravno nikakor nisem proti temu, toda..."

"Za božjo voljo, pojdiva! Ne pustite me na cedilu, ko sem vas čakal pol-drugo uro. Poleg tega pa imam tudi sam nujne pogovore z vami, — saj veste, o čem? Vi poznate vso to zadevo bolje od mene... Morda najdeva kakšno rešitev, pomislite! Ne odrecite mi, za Boga vas prosim!"

Pomisli sem, da se prej ali slej moram pokazati pri grofinji. Res je Nataša zdaj sama in me pogreša, toda ona sama mi je naročila, naj se čimprej seznamim s Katjo. Vrh tega je morda tudi Aljoša tam... Vedel sem, da Nataši ne bo dalo miru, predno ji ne prinesem novic o Katji, in sklenil sem tis s knezem. Skrbela me je samo Neli.

"Počakajte," sem dejal knezu in stopil na stopnice, kjer je v temnem kotu stala Neli.

"Zakaj nočes v sobo, Neli? Kaj ti je storil? Kaj je govoril s teboj?"

"Ničesar," je rekla ona. "Nočem nočem, — bojim se!"

Naj sem še tako silil vanjo, nici nio pomagalo; pogodil sem se z njo, da takoj, ko s knezem odideva, gre v sobo in se zaklene.

"In nikogar ne pusti k sebi, Neli, naj te še tako prosi!"

"Ali greste z njim."

"Da."

Strepeta je in me prijela za roko, kakov bi me prosila, naj ne grem, rekel pa ni niti besedice. Sklenil sem jo drugi dan natančneje povprašati.

Prosil sem kneza oproščenja in se začel oblačiti, dasiravno mi je zatreval, da mi treba nikakršne posebne toalete.

"Kvečjemu malo bolj svežo obleko," je dodal, motreč me od nog do glave z inkvizitorškim pogledom, "veste, vsaj to so sami družabni predsedki, a vendar, — človek se nikdar ne more popolnoma povzdigniti nadnje. Te popolnosti med namu se dolgo ne bo najti," je dodal, zapazivši v svojo zadovoljnost, da imam frak.

Odšla sva. Toda na stopnicah sem ga še enkrat pustil samega, stopil v sobo, kamor je bila že smuknila Neli, in se še enkrat poslovil od nje. Bila je silno razburjena in njen obraz kar zasnel. Bal sem za njo in le težko sem jo puščal samo.

"Čudno deklo imate," je dejal knez, ko sva šla po stopnicah. "Saj je ta mala deklica vaša dekla, kaj ne?"

"Ne, — kar tako živi pri meni, — za nekaj časa."

"Čudno deklo to. Prepričan sem, da je nora. Mislite si, izprva mi je odgovarjala pametno, potem pa, ko me je dobro pogledala, je planila k meni, vzkliknila, strepetala, oklenila se me in hotela nekaj reci, — a nmočila. Priznavam, da sem se zbal, hotel sem že bežavil, da sem se zbal, zaseba pred menoj. Bila sem ves o... nekaj časa."

"Božjast ima," sem mu odgovoril.

"Ah, takoj! No, potem ni cudno, — ako ima božjast."

Tekrat se mi je zazdelo, da je včerajšnji obisk Maslobujeva, ob času,

še enkrat, si je starec sam nakopal razžaljenje in ako zahtevate od mene, naj ga zato razžaljenje prosim odpuščanje, je to težka naloga."

"Zdi se mi, ako se hočeta dva človeka spraviti..."

"Potem je to lahko, tako si mislite, kaj ne?"

"Da."

"Ne, včasih je zelo težko, tembolj, če —"

"Tembolj, če so v zvezi s tem še druge razmire. V tem se strinjam z vami, knez. Zadeva, tičoča se Natalije Nikolajevne in vašega sina, morebiti rešena v vseh točkah, ki so odvisne od vas, in razrešena je tako, da bo Ihmenjev z njuo popolnoma zadovoljen. Sele takrat lahko docela odkritosrčno razpravljate z Ihmenjevom o pravdi. Zdaj pa, dokler še nič ni rešeno, vam preostaja le ena pot: da priznate nepravilenost svoje tožbe, priznate odkriti in, ako treba, tudi javno, — to je moje mnenje. Govorim vam naravnost, zato ker ste me sami vprašali za moje mnenje in gotovo ne želite, da bi se dal voditi od zvijače. Odtod, si jemlju tudi drznost, da vas vprašam: čemu se vznemirjate o tem kaj bi vrnili ta denar Ihmenjevu? Ako mislite, da je v tej tožbi pravica vaša, čemu bi ga vráčali? Oprostite mi to radovednost; v zvezi s tem so še druge razmere."

"Kako pa mislite?" je vprašal naenkrat, kakor da sploh ni slišal mojega vprašanja. "Ali ste prepričani, da sta ri Ihmenjev odkloni desettisoč rublev, tudi čemu jih izročim brez vsakršnih ovinkov in — in brez vseh tehle olajšav?"

"Seveda jih odklonil!"

Ves sem zardel od ogorčenja, ki me je presunilo ob teh besedah. Lokava skepičnost tega vprašanja je napravila name enak učinek, kakor da mi je knez naravnost v oči pljunil. K mojemu razžaljenju je prispevalo tudi surova velikosvetna šega, po kateri presekal moje vprašanje z drugim, ne da bi odgovoril mojemu, temveč kakor bi bil popolnoma preslišal, hotel mi bržko pokazati, da sem začel predaleč in da je preupna smelost od mene, zastavlju mi takšna vprašanja. Silno sem sovražil to velikosvetno šego, katere sem že prej Aljošo na vse kripte poizkušal odvaditi.

"Hm... Vi ste prevročkrvi, in nekaterе stvari na svetu se ne gode tako, kakor si predstavljate," je knez mirno odgovoril, mojemu vzkliku. Mislim pa, da bi o tem morda lahko deloma odločila Natalija Nikolajevna; sporočite ji to. Ona bi mi utegnila kaj svetovat."

"Nikakor ne," sem odgovoril osorno. "Vi niste izvolili poslušati do kraja, kar sem prej začel govoriti, in ste mi prekinili besedo. Natalija Nikolajevna ve, da će vratite denar neodkritosrčno in brez vseh olajšav, kakor pravite, plačate ocetu hčer in nji Aljošo, z eno besedo, da z denarjem odškodujete..."

"Hm! Tako me torej razumevate, predobje moj Ivan Petrovič! Knez se je zasmjal. Čemu pač? "Pravzaprav," je nadaljeval, "bi se imela še mnogo kaj pomeniti, toda sedaj ni časa. Prosim vas, zapomnite si le to, da se tice stvar naravnost Natalije Nikolajevne in vse njene bodočnosti, in vse to zavisi deloma od tega, kako se stvar med nama dvema sklene in odloči. Vas je tu neizogibno potreba, — to razvidite sami. In vsled tega se ne morete braniti razgovorov z menoj, naj si se mičute še tako malo naklonjenega, ako hočete ostati vdani Nataliji Nikolajevni. Toda na cilju sva, — a bientot."

DEVETO POGLAVJE.

Grofinja je imela krasno stanovanje. Sobe so bile opravljene zložno in okusno, dasi nikakor ne razkošno. Venčar pa je vse to od mene nemara ne bo zdel posebno plemenito. Niti ne opravljem se; povdaran sam, da jeza in v prvi vrsti razkračeno samoljubje še ni pomanjkanje plemenitosti, temveč nekaj naravnega in človeškega, in priznavam ter ponavljam, da malodane sploh nisem poznal Ihmenjevega in sem ooppolnoma verjel vsem tem govorcem glede Aljoše in njegove hčere. In potem tem sam lahko verjel tudi sumičenju o premislenem poneverjenju denarja... A to je postransko. Glavno je le vprašanje, kaj naj storim? Če se odgovorem denarju in rečem, da smatram še zdaj pravico za svojo, je toliko, kakor bi mi ga podaril. Poleg tega pa pomislite tudi na kočljivo vprašanje glede Natalije Nikolajevne! Gotovo mi bo vrgel ta denar pred noge..."

"Vidite, sami pravite, da vam ga bo vrgel nazaj; torej ga smatrate za posljenjaka in ste potem tem sam lahko popolnoma prepričani, da ni kradel vašega denarja. Ako pa je temu tako, zakaj ne bi šli k njem in reklí naravnost, da se vam zdi vaša tožba nepravilna? To bi bilo plemenito in Ihmenjev bi se takrat morda ne branil svojega denarja.

"Hm! Svojega denarja, za to se ravno gre. Ali nam nič ne mislite? Grej na m in mi rečem, da smatram svojo tožbo za nepravilno. — Zakaj pa si tožil, ako si vedel, da nimam prav? — tako mi vsakod preči v obraz. Tega pa je bila zaslužen, ker demen pojterjal, tega nisem nikjer govoril in ne pisal, o njegovih nepravilnostih, labkomiselnosti in nezmožnosti v opravljanju takih poslov pa sem prepričan še sedaj. Ta denar je po vsej pravici moj in zato je bilo, naložiti si radovoljno krivdno na rame. Naposlед pa, to vam rečem,

Pravilni nežnozačrtani oval lica, precej pravilne potuze, gosti in resnično lepi lasje, njih skromna domača frižura in njen mirni, vztrajni pogled, vse to ni bilo niti kar bi moglo očarati človeka v prvem trenotku. Toda je bilo le odkrila in kasneje, se tisti večer sem imel priliko ogledati si jo nekoliko bolje. Že to samo, kako mi je podala roko in z nekakim naivno podvojenim zanimanjem ni umaknila oči od mojega obrazu, me je čudno presenetilo, in nekot sem se ji nasmehnil. Začutil sem takoj, da imam pred seboj bitje čistega srca. Grofinja je pozorno gledala za njo. Ki mi je stisnila roko, je Katja naglo odšla od mene in sedla z Aljošo v drugi konec sobe. Pozdravlja se z menoj, mi je Aljoša pošepetal: "Samo za trenutek sem tukaj, takoj se odpeljem k nji."

(Dalje prih.)

Nervozni ljudje

bodo z veseljem prečitali pismo, ki smo je dobili od Mrs. Ed. Vinopal, Mauston, Wis., v katerem nam ona piše sledi: "Porabil sem tri steklenice Severovega Nervotona, ki mi je mnogo koristil. Dovoljujem Vam, da to v listih objavite." Severov Nervoton stane \$1.00 in ga je dobiti v vseh lekarinah. Pronašli boste, da je to zanesljivo zdravilo za duševne težkoče, zgubo spanja, in za odstranitev vsakršne nervoznosti. Poskusite ga. Vprašajte v lekarini za Severa's Nervoton. Ako ga lekar slučajno nima, pišite ponj naravnost na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.—Adv. Tues.

Žurnalistova osveta.

Iz Petrograda javljajo tole smešnico: Izdavatelj dnevnika "Turkestanec" je bil kaznovan radi nekoga članka na globo 500 rubl. Glob je bil že gospod Novikov vajen, a da ga oblast kaznuje zaradi vsake malenkosti, to ga je pa je kuhalo. Da bi se iznebil jeze, je tuhatal ves čas za plačanje globe dovoljnega roka, kako bi se bolje obdolžil policiji. In našel je pravo: Nabral je za 500 rublje bakrenih kopejk (najmanjih ruskih novcev) in ko je prišla policija terjet, je triumfirajoč pokazal v kotu redakcije šest vreč denarja. Policijski uradnik si je jezno ugriznil v ustnice, nato pa je postal po voz, da so globo odpeljali. In naslednji dan pa je imel Novikov že zopet plačilno polje za 500 rublje — globa radi norčevanja s policijo.

Vedno nazaj.

V Parizu je bilo navadno povprečno vsak teden 856 novorojenčkov. Letos, meseca maja in junija pa samo 350.

KJE JE JOHN ŽELEZNICK? PRED par meseci je bil pri meni. Neznanom je izginil dne 26. julija 1915. Naj se mi sam javi ali pa mi naj kdo drugi pošlje njegov naslov. Jerry Pirc, 905 Scott St., Joliet, Ill. It.

Dr. Richter's Pain Expeller
zoper revmatizem in trganje bolečine in otrpelost členkov in mišic.

Pravo zdravilo je v zavoju, kakorveno v sliki.

Zavrite vsak zavoj, ki ni začeten s Anhor Trade Mark.

25c in 50c vseh lekarinah ali pa pošljite ponj naravnost na

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street
New York.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic)	\$10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic)	\$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic)	\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic)	\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 steklenic)	\$10.00
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 steklenic)	\$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic)	\$9.00
Hollaand Gin, zaboj (15 steklenic)	\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic)	\$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic)	\$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic)	\$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.